

inniu, amárach, le chéile

RTÉ

Scéim Teanga do RTÉ 2015-2018 | Faoi Alt 11 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003

CLÁR AN ÁBHAIR

Réamhrá ó Príomh-Stiúrthóir RTÉ	1
Caibidil a hAon: Ullmhú Scéim Teanga RTÉ	2
Tosach Feidhme	2
Caibidil a Dó: Forléargas ar Raidió Teilifís Éireann (RTÉ)	3
Fís, Misean & Luachanna RTÉ	3
Struchtúr Eagrúcháin RTÉ	4
Bord RTÉ	4
Feidhmeannas RTÉ	4
Seirbhísí RTÉ	4
Teilifís	4
Raidió	5
Nuacht agus Cúrsaí Reatha	5
Digiteach	5
Ceolfhoirne, Ceathairéad agus Oóir	5
2m	5
Caibidil a Trí: Seirbhísí RTÉ agus gealltanais maidir le seirbhísí a chur ar fáil i nGaeilge	6
Cumarsáid Lámach	9
Córais T.E.	9
Suímh idirlín RTÉ (www.rte.ie)	9
Freagra ar Phobal na Gaeilge	10
An RTÉ Guide	10
Úsáid na Gaeilge ar sheirbhísí craoltóireachta RTÉ	10
Bainistíocht Acmhainní Daonna	10
Ceantair Ghaeltachta	11
Comhpháirtíochtaí	11
Caibidil a Ceathair: Monatóireacht agus Athbhreithniú	12
Caibidil a Cúig: An Scéim Aontaithe a Phoibliú	12
Aguisín a hAon: Liosta Gealltanais	14

RÉAMHRÁ Ó PHRÍOMH-STIÚRTHÓIR RTÉ

Is mian le RTÉ an Scéim Teanga seo i leith na tréimhse 2015-2018 a chur faoi bhráid na Roinne Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta. Is iad seirbhísí craolacháin RTÉ ar an teilifís agus ar an raidió an ceangal is suntasaí a bhíonn ag cuid mhór daoine in Éirinn agus thar lear leis an nGaeilge agus le cultúr na hÉireann. Bíonn ról lárnach ag RTÉ, ina Chraoltóir Seirbhíse Poiblí dó, sa taifeadh agus sa chaomhnú ar lón cultúir na hÉireann agus is aige atá an chartlann náisiúnta *de facto* sa Stát ó thaobh ábhar craoltóireachta ciosamhaire.

Ag teacht lena leagtar de dhualgas le reacht ar RTÉ faoi na hAchtanna Craolacháin, leanfar leis an dúthracht seanbhunaithe i ndáil leis an nGaeilge agus le cultúr na hÉireann le toradh fiúntach den suntas i ndáil leis an saothar ar na hardáin go léir, teilifís, raidió, an t-idirlíon agus córais na ndeiseanna so-iompair san áireamh. Is féidir an infheistíocht a dhéanann RTÉ ar bhonn leanúnach a thomhas i dtéarmaí airgid chomh maith lena meas i dtaobh seirbhísí a chuirtear ar fáil. I rith na bliana 2014, bhí luach is mó ná €20 milliún ag baint le hinfeistíocht RTÉ i gclár Ghaeilge. Má thugtar an maoiniú díreach ón Státhiste do TG4 san áireamh, ciallaíonn sin go bhfuil isteach is amach le €60 milliún d'airgead poiblí á chur i leith craoltóireacht trí Ghaeilge faoi láthair.

Tá RTÉ tugtha do sheirbhísí a chur ar fáil trí Ghaeilge. Baineann an scéim seo leis na seirbhísí a chuireann RTÉ ar fáil do phobal na hÉireann mar chomhlacht poiblí, seachas mar eagraíocht craoltóireachta meán cumarsáide phoiblí. Mar a tharlaíonn, is minic a dtuiscint féin ag daoine air sin mar gheall gur deacair uaireanta idirdhealú glan a dhéanamh idir RTÉ, an comhlacht poiblí, agus RTÉ, an craoltóir seirbhíse poiblí. Dá réir sin, agus an Scéim seo á cur le chéile, lean RTÉ, a oiread agus ab fhéidir sin, an treoir atá le fáil sna Treoirínte faoi Alt 12 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003.

An tráth céanna a raibh athchóiriú níos leithne ar bun ar fud na heagraíochta, chuir RTÉ grúpa oibre Gaeilge ar bun go luath sa bhliain 2013 chun polasaí Gaeilge a thabhairt chun cinn. Adrian Moynes, Rúnaí an Ghrúpa agus an Stiúrthóir Comhlíontais, an chéad chathaoirleach a bhí ar an ngrúpa a tháinig faoi stiúir Patricia Quinn, comhalta de Bhord RTÉ ag an am, ina dhiaidh sin. Bhí ionadaithe ar an ngrúpa ó gach réimse de RTÉ a chuireann ábhar Gaeilge ar fáil agus is é an cuspóir a bhí ag an ngrúpa maoirseacht a dhéanamh ar Pholasaí Gaeilge a thabhairt chun cinn do RTÉ agus a mheas cad iad na bealaí is fearr inar féidir freastal ar ríochtanais éagsúla (agus athraitheacha) an lucht féachana agus éisteachta, deiseanna nua i goúrsaí digiteacha agus meán cumarsáide a thapú agus lucht féachana agus éisteachta nua a mhealladh chuig seirbhísí meán cumarsáide RTÉ i nGaeilge.

D'fhonn lón eolais maidir le ceapadh an pholasaí, thug RTÉ cuireadh do dhaoine den phobal agus do pháirtithe leasmhara a ndearcadh féin faoin ábhar clár agus na seirbhísí eile Gaeilge a chuireann RTÉ ar fáil a chur in iúl agus chuaigh an grúpa oibre i gcomhairle freisin le heagraíochtaí ábhartha ionas go bhféadfaí a goid tuairimí a thabhairt san áireamh. Foilsíodh tuarasoáil an ghrúpa oibre i mí Feabhra 2014, agus tugadh san áireamh maidir le polasaí nua a leagan amach, a leagtar de dhualgas ar RTÉ faoin reachtaíocht agus faoi rialacháin, Plean Straitéiseach Costáilte Cúig Bhliana na heagraíochta, Ráiteas Seirbhíse Poiblí RTÉ, an t-athbheithniú deireanach den sórt céanna a rinneadh sa bhliain 2006 agus straitéis fiche bliain an Rialtais i leith na Gaeilge.

Déantar le Polasaí Gaeilge nua RTÉ, arna aontú ag an mBainistíocht agus ag Bord RTÉ, na príonsabail bhunúsacha a athlua, moltaí a dhéanamh maidir le hacmhainní agus struchtúir, modhanna caidrimh, páirtnéireachta agus comhair nua, go hinmheánach agus go seachtrach, a mholadh d'fhonn feabhas ar thoradh an tsaothair, acmhainní breise a chinntiú agus lucht féachana agus éisteachta nua a mhealladh chuig clár agus seirbhísí eile Gaeilge.

Bhí an príomh-mholadh lárnach a chuir an grúpa oibre chun cinn, go gceapfaí Grúpcheannasaí Gaeilge chun polasaí RTÉ maidir leis an nGaeilge a chur i bhfeidhm agus a stiúradh, ar an gcéad mholadh a ndearnadh beart dá réir nuair a ceapadh Rónán Mac Con Iomaire sa ról sin i ndeireadh na bliana 2014.

Noel Curran,
Príomh-Stiúrthóir RTÉ, Lúnasa 2015.

CAIBIDIL A HAON - ULLMHÚ SCÉIM TEANGA RTÉ

Déantar an Scéim Teanga seo a ullmhú faoi *Alt 11 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003* (an tAcht ina dhiaidh seo). Is é an tAcht sin an chéad reacht a ritheadh chun creat reachtaíochta a chur ar fáil maidir le seirbhísí trí Ghaeilge a chur ar fáil.

Foráiltear faoi *Alt 11 (1)(a agus b)* an Achta go ndéanann comhlachtaí poiblí, chun críche úsáid na Gaeilge chun críocha oifigiúla sa Stát a chur chun cinn, dréachtsoéim a ullmhú ina sonraítear na seirbhísí sin de chuid an chomhlachta atá beartaithe ag an gcomhlacht poiblí a chur ar fáil:

- trí Ghaeilge amháin
- trí Bhéarla amháin, agus
- trí mheán na Gaeilge agus an Bhéarla araon
- agus na bearta atá i gceist ag an gcomhlacht a dhéanamh chun a chinntiú go gcuirtear aon seirbhís nach bhfuil á cur ar fáil trí Ghaeilge ag an gcomhlacht ar fáil ar an gcaoi sin.

Tugtar chun aire gurb é atá de bhrí leis an bhfocal *seirbhís* i gcomhthéacs an Achta (agus, dá réir sin, féach roinn 2.6 de na Treoirlínte faoi Alt 12 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003), tagairt do na seirbhísí a chuireann an comhlacht poiblí ar fáil don phobal (agus nach tagairt do na 'seirbhísí' craoltóireachta a chuireann RTÉ ar fáil don lucht éisteachta agus féachana ar fud réimse ardán agus deiseanna éagsúla).

Ní mór a leagan amach sa scéim na bearta atá i gceist ag an gcomhlacht a dhéanamh, go ceann tréimhse ama agus/nó le linn sraith scéimeanna – le gach scéim acu i bhfeidhm ar feadh trí bliana nó go dtí go ndeimhnítear scéim nua, cibé acu sin is deireanaí – chun a chinntiú go mbeidh seirbhísí ar bith nach bhfuil á gcur ar fáil ag an gcomhlacht trí Ghaeilge á gcur ar fáil ar an gcaoi sin.

Rinneadh an scéim seo a ullmhú de réir na dTreoirlínte faoi Alt 12 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 arna n-eisiúint ag an Roinn Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta.

Fógra maidir le Comhairliúchán Poiblí a Fhoilsiú

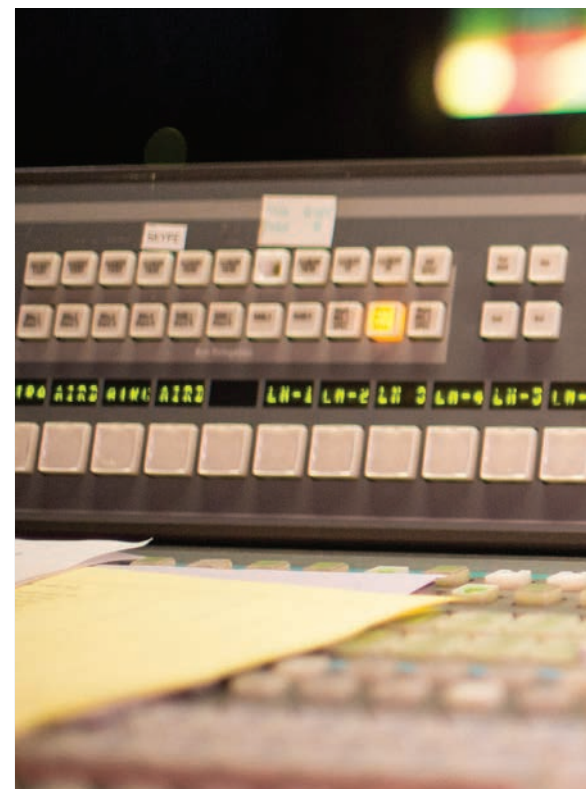
Faoi Alt 13 an Achta, d'fhoilsigh RTÉ fógra san *RTÉ Guide* ag iarraidh aighneachtaí ó pháirtithe leasmhara maidir le hullmhú na dréachtsoéime. Cuireadh an fógra sin ar fáil freisin ar an láithreán gréasáin, www.rte.ie agus tá an fógra sin le fáil ar http://www.rte.ie/about/official_languages_act.html. Anuas air sin, d'fhoilsigh RTÉ an fógra agus craoladh roinnt uaireanta, i mBéarla agus i nGaeilge, an cuireadh do dhaoine den phobal aighneachtaí a chur faoi bhráid, ar theilifís RTÉ television, ar RTÉ Radio 1, ar RTÉ RnaG agus ar RTÉ Digiteach.

Glacadh aighneachtaí ó 17 páirtí leasmhara san áireamh nuair a bhí an scéim seo á hullmhú. Tugadh na haighneachtaí sin agus moltaí ón bPríomh-Stiúrthóir agus ó Bhord Feidhmiúcháin RTÉ, chomh maith le moltaí ón nGrúpa Oibre ar an nGaeilge san áireamh agus an scéim á hullmhú. Tugtar san áireamh freisin an t-eolas atá ag RTÉ ar an éileamh atá ar na seirbhísí trí Ghaeilge, cuid mhór de sin a cuireadh in iúl go díreach do RTÉ tríd an gcaidreamh leanúnach le pobal na hÉireann, le daoine aonair agus le grúpaí. Tá RTÉ fíorbhuíoch de gach duine agus gach eagraíocht a raibh leas as a gcuid tuairimí agus an scéim seo á hullmhú.

Tosach feidhme

Tá an scéim teanga seo deimhnithe ag an Aire Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta. Tagann an scéim i bhfeidhm an 01 Meán Fómhair 2015 agus leanfaidh sí i bhfeidhm go ceann trí bliana ón dáta sin nó go dtí an tráth a ndeimhniú an tAire, de bhun Alt 15 Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003, Scéim nua, cibé tráth is deireanaí.

Tá RTÉ fíorbhuíoch de gach duine agus gach eagraíocht a raibh leas as a gcuid tuairimí agus an scéim seo á hullmhú.

CAIBIDIL A DÓ - FORLÉARGAS AR RAIDÍO TEILIFÍS ÉIREANN (RTÉ)

Is é RTÉ Príomhchraoltóir Seirbhíse Poiblí na hÉireann, eagraíocht phoiblí reachtúil faoi úinéireacht mhuintir na hÉireann. Tá de dhualgas ar RTÉ faoin reachtaíocht craoltóireacht a dhéanamh i nGaeilge, príomhtheanga náisiúnta na hÉireann agus ó cuireadh RTÉ ar bun, tá infheistíocht déanta ag RTÉ i goláir Ghaeilge de gach seánra agus de gach modh craolacháin ar an teilifís, ar an raidió, ar an idirlíon agus ar chórais teiléachumarsáide deiseanna so-iompair.

Luaitear in *Alt 114 den Acht Craolacháin 2009* i ndáil le cuspóirí RTÉ:

114 (2) Maidir le RTÉ, le linn na gcuspóirí atá leagtha amach i *bhfo-alt (1)* a shaothrú—
(a) beidh aird aige ar leasanna agus ar chúraimí an phobail uile, coimeádfaidh sé i gcuimhne a riachtanaí atá an chomhthuisctint agus an tsíocháin ar fud oileán na hÉireann uile, cinnteoidh sé go léireoidh na cláir na hairíonna éagsúla dá bhfuil cultúr phobal oileán na hÉireann uile comhdhéanta, agus beidh aird ar leith aige ar na hairíonna a shainíonn an cultúr sin agus go háirithe ar an nGaeilge.

Faoi *Alt 102*, deirtear gur chóir a thabhairt san áireamh agus an ráiteas bliantúil faoi ghealltanais feidhmíochta á ullmhú:

102. (2) Direoidh ráiteas bliantúil i dtaobh gealltanais feidhmíochta arna ullmhú ag corparáid faoi *fho-alt (1)*, *inter alia*—
(a) ar chláir bhunúla do leanaí, arna gcoimisiúnú nó arna dtáirgeadh ag an gcorparáid, atá iomchuí maidir le riachtanais agus ábhair spéise shóisialacha agus chultúrtha leanaí in Éirinn agus lena n-áirítear cláir bheochana agus cláir Ghaeilge do leanaí, a bheidh le craoladh ag an gcorparáid,
(b) ar chláir Ghaeilge a bheidh le craoladh ag an gcorparáid,

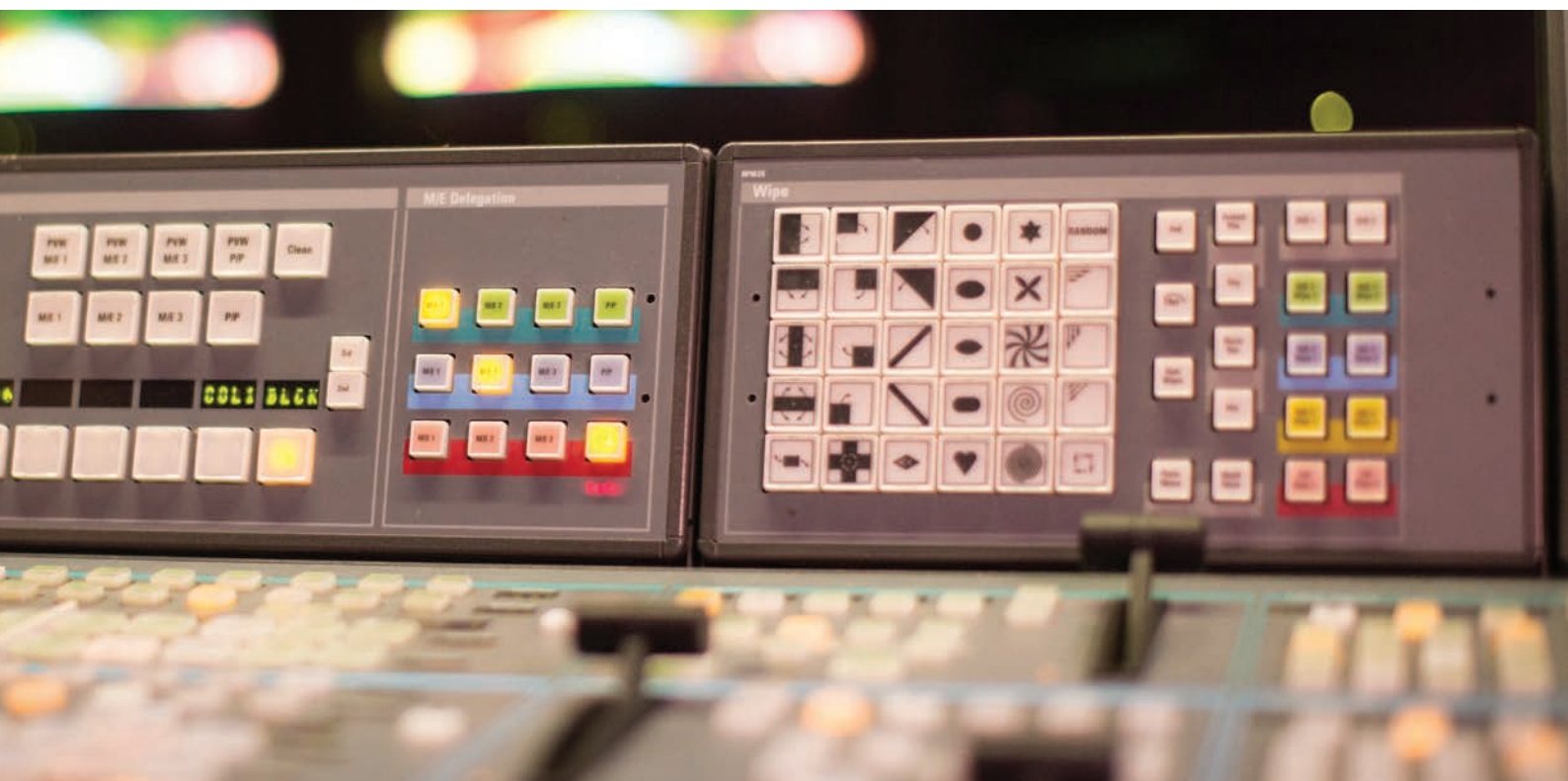
Luaitear tábhacht na Gaeilge freisin in *Alt 111* i ndáil le Teachnt ar Chartlann agus in *Alt 120* i ndáil le dualgas RTÉ ábhar cláir i nGaeilge a chur ar fáil do TG4. Tá dualgas faoi leith ar RTÉ dá réir sin, mar a luaitear go sonrach thuas, cultúr na hÉireann a chur chun cinn.

Fís RTÉ:

Is í an aisling atá roimh RTÉ cur leis an saol in Éirinn: lón eolais agus siamsaíochta a chur ar fáil agus dúshlán smaointeoireachta a thabhairt; a bheith i ngleic leis an saol ag muintir na hÉireann uilig.

Is é Mísean RTÉ:

- An tseirbhís nuachta chruinn neamhchlaonta, atá ar an gceann is mó a bhfuil iontaobh aisti agus is mó a ngabhann neamhspleáchas léi in Éirinn, a chur ar fáil don uile dhuine i ré cheangal na cumarsáide.
- An réimse is leithne d'ábhar agus de sheirbhísí ardchaighdeáin, ar maith is fiú an t-airgead iad, a chur ar fáil do dhaoine de gach aoisghrúpa, de gach réimse sainspéise agus de gach pobal
- Éagsúlacht chultúrtha agus réigiúnach mhuintir na hÉireann go léir a léiriú agus deis a thabhairt imeachtaí mórtábhachta a fheiceáil agus a chloisteáil
- Seasamh leis an léiriúchán agus leis an gcumas cruthaitheachta in Éirinn agus sin a chothú

CAIBIDIL A DÓ - FORLÉARGAS AR RAIDIÓ TEILIFÍS ÉIREANN (RTÉ)

Ar Lean

Luachanna RTÉ:

- An lucht féachana agus éisteachta a thuiscint agus iad a chur i lár báire maidir le beartaíocht uile na heagraíochta
- A bheith cruthaitheach, nuálach agus acmhainneach
- A bheith cúramach, measúil, macánta agus freagrach i ndáil lena chéile agus leis an lucht féachana agus éisteachta.

Struchtúr eagrúcháin RTÉ

Bord RTÉ

Leagann Rialtas na hÉireann de chúram ar Bhord RTÉ maoirseacht a dhéanamh ar bheartaíocht Ghrúpa RTÉ. Faoin *Acht Craolacháin, 2009*, tháinig Bord RTÉ in ionad Údarás RTÉ mar a bhíodh ann tráth. Dhá chomhalta déag atá ar an mBord arna

gceapadh ag an Rialtas: seisear comhaltaí a cheaptar ar a n-ainmniú ag an Aire; ceathrar comhaltaí a mholann Comhchoiste an Oireachtais maidir le Cumarsáid, Fuinneamh agus Acmhainní Nádirtha don Aire; Príomh-Stiúrthóir RTÉ mar chomhalta *ex officio*; agus ball foirne amháin a cheaptar tar éis toghcháin.

Feidhmeannas RTÉ

Déanann feidhmeannas RTÉ an bhainistíocht ar Rannóga Gnó Comhtháite RTÉ (IBDanna) agus ar Chomharsheirbhísí an Ghrúpa (Cúrsaí Airgeadais, Iniúchadh Inmheánach, Acmhainní Daonna, Cumarsáid, Gnóthaí Dlí agus Teicneolaíocht) ó lá go lá. Seo leanas an sé Rannóg Gnó Comhtháite atá ag RTÉ: Teilifís RTÉ, Raidió RTÉ, Nuacht agus Cúrsaí Reatha RTÉ, Ceolfhoirne, Ceathairéad agus Cóir RTÉ, RTÉ Dígiteach agus 2rn (Líonra).

Seirbhísí RTÉ

RTÉ an eagraíocht meán cumarsáide is iléagsúla in Éirinn, ar a leagtar sainchúraimí leathanréimseacha, a ndearnadh fairsingiú orthu le gairid, maidir le craoltóireacht teilifíse agus raidió, seirbhísí ar líne agus seirbhísí nuachta, grúpaí oifidíochta agus córais tarchuradóireachta, analógacha agus digiteacha, a chur ar fáil. I mbun comhordúcháin ar ghnóthaí a bhaineann leis an nGaeilge ar fud na seirbhísí uile seo, tá Grúpcheannasaí Gaeilge RTÉ, ar eascair an ról atá aige ó fhoilsiú Thuarascáil Ghrúpa Oibre RTÉ ar an nGaeilge sa bhliain 2014.

Teilifís

De ghnáth, in aon bhliain craoltóireachta ar bith, craolann RTÉ One agus RTÉ2 os cionn 18 den 20 clár is mó tóir a bhíonn á gcráladh ag

na cainéil ar fad atá ar fáil in Éirinn. Craolann siad réimse cuimsitheach de chlár a dhéantar in Éirinn agus clár a cheannaítear isteach, ar fud réimse leathan seánraí, a fhreastalaíonn ar lucht féachana i gcoitinne agus ar lucht féachana faoi leith. Is iad RTÉ One, RTÉ One HD, RTÉ One +1, RTÉ2, RTÉ2 HD, RTÉjr agus RTÉ News Now seirbhísí teilifíse RTÉ.

Raidió

Oibríonn Raidió RTÉ ceithre phríomhstáisiún náisiúnta (RTÉ Radio 1, RTÉ 2fm, RTÉ lyric fm agus RTÉ Raidió na Gaeltachta) agus cúig cinn de stáisiúin ar go digiteach amháin atá siad ar fáil (RTÉ Radio 1 Xtra, RTÉ Pulse, RTÉ Gold, RTÉ 2XM agus RTÉ Junior). Bíonn na príomhstáisiúin ar fáil ar FM, ar raidió digiteach (DAB), ar chóras satailíte, ar fhón póca agus ar líne; bíonn na stáisiúin dhigiteacha ar fáil ar raidió digiteach agus ar líne. Bíonn clár

ar Sheirbhísí Raidió RTÉ maidir le nuacht agus cúrsaí reatha, ealaín agus drámaíocht, faisnéis, siamsaíocht, spóirt, ceol go ginearálta, ceol clasaiceach agus ceol sainspéise, clár Ghaeilge, clár speisialta faoi cheol do dhaoine óga agus an chuid is fearr den chraoltóireacht raidió poiblí idirnáisiúnta.

Oibríonn RTÉ freisin an t-aon stáisiún raidió amháin do leanaí in Éirinn.

Nuacht agus Cúrsaí Reatha

Cuireann Nuacht agus Cúrsaí Reatha RTÉ ábhar cuimsitheach nuachta agus cúrsaí reatha atá neamhspleách, neamhchlaonta ar fáil i mBéarla agus i nGaeilge, ar an teilifís, ar an raidió, ar an idirlíon agus ar dheiseanna so-iompair. Tá an tAonad Imscrúdúcháin a léiríonn tuairiscí fíorasraitheachta ardréime freisin, ina chuid de Nuacht agus Cúrsaí Reatha RTÉ.

Digiteach

Tá ceithre cinn de phríomhsheirbhísí meán cumarsáide na hÉireann a rith ag RTÉ Digiteach:

- RTÉ.ie - an láithreán gréasáin meán cumarsáide is mó a tharraingíonn daoine in Éirinn; cuirtear ábhar de chuid RTÉ ar fáil do dhaoine in Éirinn agus thar lear ar bhealach atá le tapú go lántaitneamhach ar ardáin agus ar dheiseanna éagsúla.
- RTÉ Player - an seinnteoir atá chun tosaigh ar aon seirbhís teilifíse ar a éileamh eile in Éirinn; fágfar de rogha ag an lucht éisteachta agus féachana taitneamh a bhaint as clár de chuid RTÉ tráth ar bith ar mian leo féin é agus in áit ar bith ar mian leo féin é.
- RTÉ News Now - seirbhís nuachta beo / athuire RTÉ, ar líne, ar dheiseanna so-iompair agus ar Saorview.
- RTÉ Aertel - an tseirbhís teilifíse saor go haer atá chun tosaigh ar gach seirbhís eile.

Is é RTÉ Digiteach atá freagrach as straitéis dhigiteach ghinearálta RTÉ, arna chinntiú go bhfuil earraí agus seirbhísí digiteacha ar fáil cibé áit agus cibé tráth a mbíonn éileamh ag an lucht féachana agus éisteachta orthu. Áirítear ar na táirgí eile dá chuid aip an RTÉ Player International, aipeanna agus seirbhís ar líne RTÉjr agus GAAGO.

Ceolfhoirne, Ceathairéad agus Cóir

Tá dhá cheolfhoireann, Ceolfhoireann Siansa Náisiúnta RTÉ agus Ceolfhoireann Coirme RTÉ ag baint le Ceolfhoirne, Ceathairéad agus Cóir RTÉ, agus dhá chór, Cór Fiolarmónach RTÉ agus Cór na nÓg RTÉ, chomh maith le bonn a choinneáil faoi cheathairéad, Ceathairéad Contempo RTÉ. Cuireann Ceolfhoirne, Ceathairéad agus Cóir RTÉ réimse leathan ceolchoirmeacha den scoth ar siúl chomh maith le páirt a ghlacadh i réimse leathan imeachtaí pobail agus oideachais a ghabhann go maith leis an goineál sin. Déanann Ceolfhoirne, Ceathairéad agus Cóir RTÉ, i ndáil leis an obair sin, saothair nua le cumadóirí nua agus le cumadóirí seanbhunaithe a choimisiúnú agus a sheinm den chéad uair.

2m

Cuireann 2m seirbhís tarchuradóireachta agus dáiliúcháin ar fáil don oibritheoir ilphléacs agus do chraoltóirí raidió. Cuireann RTÉ deis iompair ar an ilphléacs DTT náisiúnta ar fáil do chraoltóirí teilifíse. Ligeann 2m freisin spás ar na crainn tarchuradóireachta le stáisiún raidió áitiúla agus le réimse soláthraithe agus oibritheoirí seirbhíse teileachumarsáide.

RTÉ an eagraíocht meán cumarsáide is iléagsúla in Éirinn, ar a leagtar sainchúraimí leathanréimseacha, a ndearnadh fairsingiú orthu le gairid.

CAIBIDIL A TRÍ - SEIRBHÍSÍ RTÉ AGUS GEALLTANAIIS SEIRBHÍSÍ A CHUR AR FÁIL I nGAEILGE

1. RTÉ agus an Ghaeilge

Féachann RTÉ, Craoltóir Seirbhíse Poiblí na hÉireann, le hábhar ar ardchaighdeán, ar de chuid na hÉireann go saineúil é, a chruthú. Is cuid lárnach de sin an dúthracht maidir le hábhar cláir agus seirbhísí a chur ar fáil i nGaeilge.

Cuireann RTÉ cláir Ghaeilge agus ábhar i nGaeilge ar fáil don lucht féachana agus éisteachta ar fud chuid mhór de na seirbhísí. Agus sin á dhéanamh, féachann RTÉ le freastal do ríachtanais na ndaoine arb í an Ghaeilge an chéad teanga acu i mbun ghnáthchúrsaí na lae. Féachtar chomh maith le lucht éisteachta agus féachana nua a mhealladh chuig cláir i nGaeilge.

Tugtar anseo síos, cuntas achoimre ar sheirbhísí Gaeilge, ar chláir Ghaeilge agus ar an lucht féachana agus éisteachta atá ag RTÉ i ndáil leo sin; mionsonraí faoi chaiteachas RTÉ ar chláir agus ar sheirbhísí Gaeilge; agus eolas faoi pholasaí nua Gaeilge a thabhairt chun cinn in RTÉ.

2. Cláir agus Seirbhísí eile Gaeilge RTÉ faoi láthair

RTÉ Raidió na Gaeltachta

Is é an sainchúram a leagtar ar RTÉ Raidió na Gaeltachta seirbhís náisiúnta raidió trí Ghaeilge a chur ar fáil. Tosaíodh i mbun craoltóireachta Domhnach Cásca na bliana 1972. Ag cur síos ar an tseirbhís dó agus ceiliúradh á dhéanamh ar chomóradh 40 bliain an stáisiúin sa bhliain 2012, dúirt an tUachtarán Micheál D. Ó hUiginn nach raibh áireamh ar bith ar thábhacht an stáisiúin do phobail na Gaeltachta ó thaobh cuidiú leis an teanga agus bonn treise a chur faoi phobail éagsúla in áiteanna ar fud na limistéar sin.

Déanann an tseirbhís, a bhfuil feidhm cultúir agus teanga léi seachas mar atá le haon seirbhís náisiúnta raidió eile in Éirinn, seirbhís chuimsitheach nuachta agus cúrsaí reatha, idirnáisiúnta, náisiúnta agus áitiúil, a chur ar fáil chomh maith le cláir siamsaíochta, cláir spóirt, gnéchláir, cláir ealaíon agus cláir ceoil. Ar bhealaí go leor, tá RTÉ RnaG ina sheirbhís raidió Gaeilge atá cosúil le RTÉ Radio 1 ó thaobh ábhair agus caighdeán.

I mí Meán Fómhair 2014, thosaigh RTÉ Raidió na Gaeltachta, chomh maith le cláir nuachta a chur ar fáil do sheirbhís RnaG féin, ag cur feasacháin nuachta i nGaeilge ar fáil do RTÉ Radio 1, RTÉ 2fm agus RTÉ Lyric fm. Cuirtear feasachán ar fáil do RTÉ Radio 1 trí huair sa ló ó Luan go hAoine, ag 12.30, 16.30 agus 21.50, agus feasachán amháin ar an Satharn agus Domhnach. Cuirtear dhá fheasachán sa ló ar fáil do RTÉ 2fm, ag 13:30 agus 15:30, agus ceann amháin ag 12:30 do RTÉ Lyric fm.

Thosaigh an tseirbhís comhar nua páirtneireachta eile i mí Meitheamh 2014 le Raidió Rí-Rá Chonradh na Gaeilge maidir le cláir faoi cheol na gcairteanna a chur ar fáil i nGaeilge do dhaoine óga.

Lucht Éisteachta:

Sonraíodh i bhfigiúirí JNLR don bhliain 2014 go raibh sciar seachtainiúil Raidió na Gaeltachta ag 3%, nó 100,000 éisteoir, ardú de 1% (15,000 éisteoir) in imeacht na bliana roimhe sin, agus na figiúirí JNLR is airde riamh ag an stáisiún.

Tá léargas ar fáil i dtuarascáil ón mbliain 2011 a d'ullmhaigh Roinn Taighde Lucht Éisteachta RTÉ, le sonraí ó Dhaonáireamh na bliana 2006 agus figiúirí de chuid JNLR /MRBI, ar an mbriseadh síos de réir an réigiúin ar sciar lucht éisteachta laethúil RTÉ RnaG díobh siúd a labhraíonn Gaeilge gach lá. Féach an tábla thíos:

Ceantar/Réigiún Craolacháin	RTÉ RnaG líon éisteoirí gach lá	Daonáireamh '06: Daoine a labhraíonn Gaeilge gach lá	% Measta Sciar de na Cainteoirí/Éisteoirí
Iarthuaisceart	18,000	21,000	85.7%
Iardheisceart	3,000	6,000	50%
Co. Bhaile Átha Cliath	4,000	11,000	36.3%
Co. Chorcaí	2,000	5,000	40%
Oirthuaisceart	3,000	6,000	50%
Oirdheisceart	1,000	4,000	25%
IOMLÁN	31,000	53,000	58%

Nuacht RTÉ

Cuireann seirbhís nuachta ilmheán RTÉ cláir nuachta ar fáil ar RTÉ One agus ar RTÉ News Now, chomh maith leis an tseirbhís nuachta ar TG4 a chur ar fáil. Cuireann RTÉ na feasacháin laethúla nuachta teilifíse i nGaeilge, Nuacht, ar fáil ar RTÉ One ag 5.40 i.n. agus ar TG4 ag 7.00 i.n. Tosaíodh ar fheasachán laethúil breise i mí Lúnasa 2013 le feasachán 5-10 nóiméad ar RTÉ News Now, seirbhís nuachta ilmheán RTÉ.

Thosaigh Nuacht RTÉ ar sheirbhís nuachta nua ar líne a chur ar fáil i gcomhar le RTÉ Raidió na Gaeltachta i mí Meán Fómhair 2014.

Cuireann iriseoirí Nuacht ábhar ar fáil freisin ar na feasacháin Nuachta ar an raidió a chuireann RTÉ Raidió na Gaeltachta ar fáil.

Lucht Féachana:

RTÉ One, laethúil 5.40 i.n. - meánsciar den lucht féachana Nollaig 2013- Samhain 2014: 8.12% (66,800 duine)
TG4, laethúil 7.00 i.n. - meánsciar den lucht féachana Nollaig 2013- Samhain 2014: 0.56% (7,000 duine)

Teilifís & Raidió

Déanann RTÉ cláir Ghaeilge a choimisiúint agus a léiriú, cuid mhór díobh do na buaicthráthanna craolta. Sa bhliain 2013, chraol RTÉ 28 clár nua leathuair an chloig, agus clár drámaíochta Gaeilge 1.5 uair an chloig, roinnt a raibh páirtmhaoiniú i gceist leo faoi scéimeanna cistíochta seachtracha. Sa bhliain 2014, chraol RTÉ 30 clár nua leathuair an chloig, agus le cláir faisnéise aonuaire de leithéid *Ó Chúil Aodha go hOileán Í* a thabhairt san áireamh, craoladh níos mó ná 20 uair an chloig de chláir Gaeilge. I measc na gclár eile a craoladh, bhí na sraitheanna *Abhainn* agus *Soanna!*, agus an tsraith ghairid bunaithe ar 1916, *Réabhlóid*.

Craoltar uair an chloig de chláir Ghaeilge ó RnaG gach Satharn ag 8 i.n. ar RTÉ Radio 1, *An Scoth*. Tá méadú 125% tagtha ar an lucht éisteachta don tráth sin le dhá bhliain anuas.

Tá clár dátheangach craolta freisin ag RTÉ 2fm oíche Domhnaigh idir 8 i.n. agus 10 i.n.

Cuireann RTÉ tráchttaireacht dhátheangach ar imeachtaí Stáit ar fáil freisin ar an teilifís agus ar an raidió.

Lucht Féachana agus Éisteachta:

Is ionann an meánlíon de lucht féachana do chláir Ghaeilge ag 7:30 i.n. ar an Luan ar RTÉ 1 agus 227,000 duine, nó sciar 15.4%. Ba ar *Cé a Chónaigh i Mo Theachsa*, le meánlíon 302,000 duine agus sciar 20.76%, a bhí an lucht féachana is mó don tráth sin i rith na bliana 2014 ag faire.

RTÉ Radio 1, Olár Gaeilge Tráthnóna Sathairn 20.00-21.00
Aibreán 2013-Márta 2014 – meánlíon 18,000 duine

Seirbhísí Digiteacha

Chuir RTÉ seirbhís chuimsitheach nuachta ar fáil ar líne i nGaeilge i mí Meán Fómhair 2014, le seirbhís iomlán nuachta náisiúnta agus idirnáisiúnta slánchóirithe mar chuid de láithreán gréasáin athdheartha Nuacht agus Cúrsaí Reatha RTÉ agus aip athchóirithe RTÉ News Now, chomh maith le seirbhís nuachta réigiúnach ar láithreán gréasáin RTÉ RnaG. Ba í an tseirbhís nuachta Ghaeilge ar líne an chéad cheann den chineál sin agus tá sí á cur ar fáil i gcomhar ag Nuacht RTÉ agus foireann nuachta RTÉ RnaG.

Tá clár agus seirbhísí Gaeilge uile RTÉ ar fáil don lucht éisteachta agus féachana domhanda (beo agus ar atráth) trí sheirbhísí ar líne agus deiseanna so-iompair RTÉ – RTÉ.ie, RTÉ Player, RTÉ Radio Player, RTÉ Player International agus RTÉ News Now.

Féachann RTÉ le hábhar ar ardchaighdeán, ar de chuid na hÉireann go saineúil é, a chruthú. Tá ábhar i nGaeilge mar chuid lárnach de sin.

CAIBIDIL A TRÍ - SEIRBHÍSÍ RTÉ AGUS GEALLTANAIIS SEIRBHÍSÍ A CHUR AR FÁIL I nGAEILGE

Ar Lean

RTÉjr

RTÉjr an tseirbhís ilmheán do leanaí atá ag RTÉ lena mbaineann cainéal teilifíse faoi leith atá saor ó fhógraíocht, cainéal raidió digiteach, láithreán gréasáin agus aip fón póca (iOS). Déanann RTÉ cuid slán dílis de na sceidil do leanaí den Ghaeilge trí chlár bhunúla a choimisiúnú agus trí chur chuige an dátheangachais a chleachtadh maidir le snátha áirithe cláir. Déantar dícheall maidir le Seachtain na Gaeilge ar na sceidil go léir.

Bíonn an Ghaeilge ar RTÉjr, i míreanna láithreachais, i sraitheanna clár, in ábhar idir cláir agus in amhrán an chainéil, rud a fhágann go gcuirtear i láthair ar bhealach nádúrtha í i rith an lae ar fad. Is cur chuige é seo a oibríonn go han-mhaith leis an lucht féachana faoi 7 mbliana d'aois agus cuidíonn sé le RTÉjr a dhealú ó sheirbhís eile do leanaí mar sheirbhís meán cumarsáide faoi leith de chuid na hÉireann.

Craoladh níos mó ná 35 uair an chloig de chlár Gaeilge do leanaí ar RTÉjr i rith na bliana 2014 chomh maith le 118 uair an chloig de chlár dhátheangacha sa bhreis air sin.

Seachtain na Gaeilge

Cuireann RTÉ go mór le húsáid na Gaeilge agus le líon na gclár Gaeilge ar fud na seirbhís go léir i rith *Sheachtain na Gaeilge* gach bliain (i mí Márta). Mar chuid de sin, bíonn níos mó Gaeilge in úsáid ag lucht láithreachais, ag léitheoirí nuachta agus i gclár speisialta. Mar shampla, i rith *Sheachtain na Gaeilge*, craoltar rogha gearrscéalta arna gcoimisiúnú go speisialta ag RTÉ Radio 1 ó scríbhneoirí aitheanta de chuid na hÉireann ar *Book on One* (Luan go hAoine, 23.10 - 23.25 ar RTÉ Radio 1).

3. Caiteachas RTÉ ar chlár agus ar sheirbhísí Gaeilge

Chaith RTÉ níos mó ná **€20 milliún** ar ábhar Gaeilge i rith na bliana 2014

Chaith RTÉ níos mó ná €20 milliún ar ábhar Gaeilge i rith na bliana 2014.

Gealltanais RTÉ maidir le seirbhísí a chur ar fáil i nGaeilge do dhaoine den phobal

Mar a leagtar amach i gCaibidil 2, leagtar dualgais i ndáil le cláir Ghaeilge ar RTÉ faoin reachtaíocht - tá breis sonraí faoi na feidhmeanna sin agus faoi dhéanamh seirbhíse i ndáil leo ar fáil i dTuarascálacha Bliantúla RTÉ agus ar láithreán gréasáin RTÉ. Chomh maith leis na cláir agus na seirbhísí Gaeilge a chuireann RTÉ ar fáil faoi láthair, déileáiltear sa roinn seo le seirbhísí Gaeilge eile a chur ar fáil do dhaoine den phobal chomh maith le dúthracht RTÉ i ndáil le seirbhísí a chur ar fáil i nGaeilge.

D'fhonn aon mhíthuiscint nó amhras a sheachaint, ní bhaineann an Scéime seo le hábhar ná seirbhísí craoltóireachta a chuireann RTÉ ar fáil, ná ní chuireann sí isteach orthu sin ná ar cheann ar bith de na seirbhísí, earraí nó aipeanna a ghabhann le cláir a chuireann RTÉ ar fáil, iad seo a leanas san áireamh (gan an t-iomlán a lua):

- Láithreán gréasáin le clár i mBéarla.
- Leabhair, irisí agus/nó dlúthdhioscaí fuaimne nó DVDanna, a bhfuil ábhar de chuid an chláir nó gnéithe d'ábhar den chineál sin ag baint leo.
- Cóipeanna d'ábhar an chláir.
- Aipeanna idirghníomhaíochta.

Cumarsáid Lárnach

Déantar cló corparáide RTÉ, lena mbaineann an t-ainm, an lógó, comharthaí ar fhoirgnimh agus ar fheithiclí agus comharthaí slándála a chur ar fáil go dhátheangach faoi láthair. I gcásanna áirithe, baineann RTÉ úsáid as brandáil i nGaeilge amháin. Leagann RTÉ an bhéim chéanna ar an nGaeilge agus ar an mBéarla ar na comharthaí ar fad ar an gcampas.

Bíonn ábhar thuarascálacha bliantúla RTÉ agus ábhar eile den sórt sin de chuid na corparáide ar fáil i nGaeilge ar an láithreán gréasáin rte.ie/about

Tabharfar an dátheangachas san áireamh i gcur chuige RTÉ ar na meáin shóisialta, le hábhar dhá fhoilsiú i nGaeilge ar bhonn laethúil.

Bíonn séanadh slándála dhátheangach le gach teachtaireacht ríomhphoist de chuid RTÉ.

Bíonn uathfhreagra agus séanadh slándála dhátheangach i gceist le gach freagra ríomhphoist de chuid RTÉ maidir le hEolas, Aiseolas agus Gearáin.

Déanfar gach preaseisiúint a bhaineann le ceisteanna Gaeilge a eisiúint go dhátheangach. Nuair is cuí sin, beidh urlabhraí ag a bhfuil scoileanna líofa Gaeilge ar fáil.

Beidh aithisc agus ráitis, ó oifigigh shinsearach de chuid RTÉ, is ábhar spéise don phobal ar fáil sa teanga inar tugadh iad.

Ó thosach feidhme na Scéime, cinnteoidh RTÉ go mbíonn gach foirm iarratais (mar shampla, maidir le folúntais a dteastaíonn líofacht Gaeilge lena n-aghaidh) agus an cháipéisíocht a ghabhann leo, atá ar fáil go dhátheangach, ar fáil sa dá theanga oifigiúil ar láithreán gréasáin RTÉ.

Ó thosach feidhme na Scéime, beidh gach foirm iarratais/bileog eolais/bróisiúr ar fáil go dhátheangach faoin aon chhlúdach amháin, ach amháin nuair nach féidir sin mar gheall

ar mhéid, ar chineál nó ar leagan amach na cáipéise.

Ó thosach feidhme na Scéime, cinnteoidh RTÉ go ndéantar, nuair a chuirtear foirmeacha iarratais agus bileoga eolais ar fáil i leaganacha faoi leith, Gaeilge agus Béarla faoi seach, an tábhacht chéanna a thabhairt don dá leagan i ngach ionad poiblí agus go mbíonn an leagan Gaeilge ar fáil chomh héasca céanna leis an leagan Béarla. Déanfar, mar bheart faoi leith, an custaiméir a chur ar an eolas faoin leagan Gaeilge a bheith ar fáil trí fhonóta a chur leis an leagan Béarla den cháipéis ina luaitear go bhfuil an cháipéis ar fáil i nGaeilge chomh maith.

Córais T.E.

Is féidir Gaeilge a úsáid ar gach córas ríomhaireachta atá in úsáid faoi láthair ar gá eolas maidir le daoine den phobal a chur isteach orthu, mar shampla ainm agus seoladh; beidh aon chóras nua ríomhaireachta a chuirtear isteach, más féidir é, in ann chuig Gaeilge a bheith á úsáid air.

Is féidir ábhar i nGaeilge a chur suas ar chóras rChomisiúnaíthe RTÉ. Ligeann sin do chomhlacht léiriúcháin neamhspleách ón taobh amuigh tograí maidir le cláir teilifíse a chur faoi bhráid RTÉ ar líne.

Tá beannacht dhátheangach ar an gcóras fáiltithe teileafóin nuair a ghlaonn duine ar RTÉ. Tá oiliúint curtha ar na Fáiltéoirí agus ar an lucht foirne san Oifig Eolais ionas gur féidir leo déileáil leis an gcéad fhiosrúchán a dhéanann daoine ar an teileafón sula n-aistrítear iad chuig duine san Oifig Eolais atá ar fáil chun freastal ar dhaoine ar mian leo a gcuid gnó ar fad a dhéanamh trí Ghaeilge.

Suímh idirlín RTÉ (www.rte.ie)

Tá an roinn 'Faoi RTÉ' ar www.rte.ie ina bhfuil eolas faoi na modhanna ina ndéantar bainistíocht agus maoiniú ar RTÉ, conas caidreamh a dhéanamh le ranna éagsúla, conas gearán a dhéanamh, polasaithe corparáide RTÉ, cáipéisí de chuid na corparáide, Tuarascálacha Bliantúla etc. ar fáil i nGaeilge agus i mBéarla. www.rte.ie/about/ie/

Sheol RTÉ seirbhís chuimsitheach nuachta ar líne i mí Meán Fómhair 2014, le seirbhís iomlán nuachta náisiúnta agus idirnáisiúnta slánchóirithe mar chuid de láithreán gréasáin athdheartha de chuid Nuacht agus Cúrsaí

CAIBIDIL A TRÍ - SEIRBHÍSÍ RTÉ AGUS GEALLTANNAIS SEIRBHÍSÍ A CHUR AR FÁIL I nGAEILGE

Ar Lean

Reatha RTÉ agus aip athchóirithe RTÉ News Now, chomh maith le seirbhís nuachta réigiúnach ar shuíomh idirlín RTÉ RnaG. Ba í an tseirbhís nuachta Gaeilge ar líne an chéad cheann den chineál sin agus tá sí á cur ar fáil i gcomhar ag Nuacht RTÉ agus foireann nuachta RTÉ RnaG. Déanfaidh RTÉ an tseirbhís Nuachta ar líne a choinneáil ar bun agus a fhorbairt.

Tá cláir agus seirbhísí Gaeilge RTÉ ar fáil don lucht éisteachta agus féachana domhanda (beo agus ar atráth) trí sheirbhísí ar líne agus deiseanna so-iompair RTÉ – RTÉ.ie, RTÉ Player, RTÉ Radio Player, RTÉ Player International agus RTÉ News Now.

Mar chuid den chur i bhfeidhm maidir le Tuarascáil Ghrúpa Oibre RTÉ ar an nGaeilge, déanfaidh RTÉ, le linn ré feidhme na Scéime seo, ábhar breise a chur ar fáil i nGaeilge ar líne, de réir pholasaí Gaeilge RTÉ.

Cruthóidh RTÉ leagan nua den seinnteoir RTÉ Player, an t-ardán craoltóireachta ar líne is suntasaí ag RTÉ, lena mbainfidh comhéadan úsáideora Gaeilge.

Pobal na Gaeilge a fhreagairt

Tá teachtaireacht réamhtháifeadta i nGaeilge agus i mBéarla ar sheirbhís teileafóin RTÉ. Sa chás gur mian le duine den phobal labhairt le duine i nGaeilge, déantar iad a cheangal go díreach le duine le Gaeilge san Oifig Eolais, nó is féidir teachtaireacht a fhágáil agus cuirfear glaoch ar ais a luaithe a bhíonn duine le Gaeilge san Oifig Eolais ar fáil chun sin a dhéanamh.

Cuireann an Grúpcheannasaí Gaeilge seirbhís chuimsitheach Gaeilge i scríbhinn agus ó bhéal ar fáil don phobal agus do RTÉ araon. Beidh baill foirne ábhartha eile ar fáil chun déileáil le comhfhreagras i scríbhinn agus ó bhéal nuair nach mbíonn an Grúpcheannasaí Gaeilge ar fáil.

Tá ranna áirithe in RTÉ arb í an Ghaeilge teanga na hoibre iontu.

Déantar gach comhfhreagras a thagann i nGaeilge a fhreagairt i nGaeilge.

Déantar an caidreamh le daoine i gceantracha Gaeltachta trí Ghaeilge nuair is féidir sin.

Cinntoidh RTÉ go n-úsáidtear an leagan oifigiúil Gaeilge de logainmneacha Gaeltachta sa chraoltóireacht agus sa chomhfhreagras uile.

RTÉ Guide

Leanfaidh an RTÉ Guide de mhíreanna i nGaeilge a fhoilsiú gach seachtain agus beidh aistriúchán ar na príomhthearmaí a úsáidtear san ábhar ag gabháil leis na sleachta sin.

Úsáid na Gaeilge ar sheirbhísí craoltóireachta RTÉ

Molann RTÉ úsáid na Gaeilge tráth ar bith sna cláir ar fud na seirbhísí éagsúla, mar is soiléir i rith *Sheachtain na Gaeilge* agus ar laethanta saoire poiblí náisiúnta, mar shampla ar Lá Fhéile Pádraig.

Beidh an Grúpcheannasaí Gaeilge ag cur cúrsaí feasaigh agus soiléire maidir leis an nGaeilge chun cinn ar fud na heagraíochta agus déanfaidh sé go gníomhach láithreoirí agus léiritheoirí a spreagadh chun páirt a ghlacadh i Seachtain na Gaeilge ar an raidió, ar an teilifís agus ar líne.

Mar chuid den chur i bhfeidhm maidir le Tuarascáil Ghrúpa Oibre RTÉ ar an nGaeilge, tíoafaigh ardú i rith ré feidhme na scéime seo ar an méid ábhar Gaeilge a bhíonn ar RTÉ.

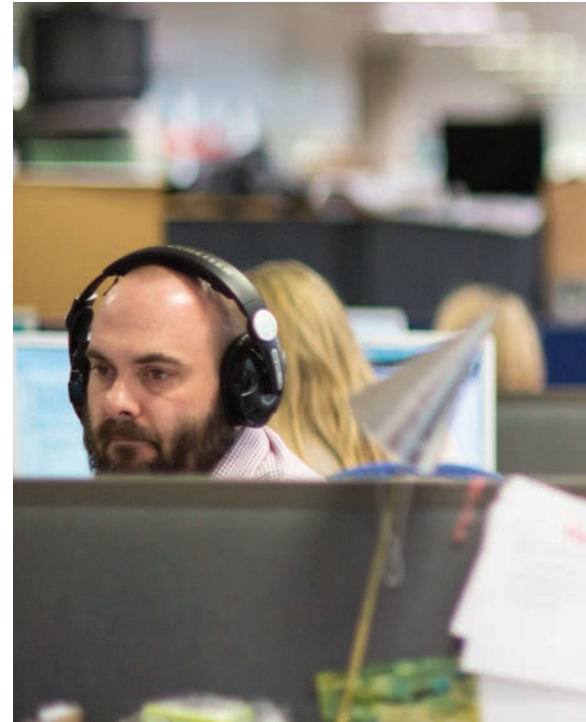
SAORVIEW (Teilifís Trastíre Dhigiteach, DTT)

Mar shampla den ghnáthnós imeachta sna cúrsaí seo le tamall beag anuas, is féidir an modh oibre a bhí ag RTÉ maidir leis an Athrú go dtí an Córas Digiteach a lua, tráth ar cuireadh, mar a chuirtear i gcónaí, eolas ar fáil, i gcló agus ar líne, i nGaeilge agus i mBéarla, chomh maith leis an bhfógraíocht ar fad.

Bainistíocht Acmhainní Daonna

Ag brath ar bhaill foirne le scoileanna Gaeilge líofa a bheith ar fáil, cuirfidh foireann AD RTÉ seirbhísí ginearálta AD ar fáil i nGaeilge agus i mBéarla araon, nuair is féidir sin.

- Tá Grúpcheannasaí Gaeilge ceaptha ag RTÉ, a leagtar d'fheidhm air ceannródaíocht a dhéanamh maidir leis na dualgais faoi *Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003* a chomhlíonadh agus úsáid na Gaeilge a chur chun cinn ar fud sheirbhísí agus réimsí oibre uile RTÉ, ag teacht le polasaí Gaeilge RTÉ.

- Ó thosach feidhme na Scéime, déanfar baill foirne mórtábhachta de chuid RTÉ a shonrú chun seirbhísí trí Ghaeilge a chur ar fáil de réir mar a éilítear sin.
- Cúrsaí earcaíochta ó thosach feidhme na Scéime:
  - Agus baill nua foirne á n-earóú, déanfaidh RTÉ na poist sin a bhfuil líofacht sa Ghaeilge de dhíth lena n-aghaidh a shonrú.
  - Déanfaidh RTÉ, nuair is cuí, a lua sna fógraí earcaíochta go mbeidh eolas ar an nGaeilge ina bhuntáiste. I gcás baill foirne túslíne oifige a earóú, (fáilteoirí, guthánaithe, foireann na hoifige eolais), leagfar béim ar an gcumas caidreamh a dhéanamh trí Ghaeilge.
  - Sa chás go bhfuil Gaeilge éigeantach maidir le post ar bith, déanfar an fhógraíocht don phost sin a fhoilsiú sa dá theanga.
  - Cinntear go bhfuil ar a laghad comhalta amháin de gach Bord Agallaimh inniúil ar an agallamh a rith i nGaeilge sa chás go bhfuil úsáid na Gaeilge de dhíth don phost a bhfuiltear i mbun earcaíochta lena aghaidh. Is i nGaeilge amháin a reáchtálfar agallaimh maidir le ról ar trí Ghaeilge go hiomlán a chomhlíontar é.

Tiocfaidh ardú i rith ré feidhme na scéime seo ar an méid ábhar Gaeilge a bhíonn ar RTÉ.

- An Córas Bainistíochta Feidhmíochta ó thosach feidhme na Scéime-
- Gnáis oibre ar fáil i nGaeilge agus i mBéarla araon, na foirmeacha uile etc. san áireamh, de réir mar is gá.
- Seirbhísí eolais ginearálta AD, cáipéisíocht AD maidir le cúrsaí eagrúcháin san áireamh, le cur ar fáil ar bhonn dátheangach de réir mar is gá, mar a dhéantar faoi láthair le Lámhleabhar Foirne RTÉ etc.

Go ginearálta, déanfar cáipéisíocht AD a aistriú go Gaeilge as seo amach de réir mar a dhéantar leasú air.

Ceantair Ghaeltachta

Is í an Ghaeilge an teanga oibre i ngach oifig agus stiúideo de chuid RTÉ atá sa Ghaeltacht.

Cuireann RTÉ, trí RTÉ Raidió na Gaeltachta, seirbhís Ghaeilge lánaimseartha ar fáil do lucht Gaeltachta, chomh maith le gach duine eile ar spéis leo cláir Ghaeilge ar an raidió. Tá Nuacht RTÉ bunaithe i nGaeltacht na Gaillimhe freisin, le feasacháin de chuid RTÉ Nuacht atá dírithe ar lucht éisteachta leathan chomh maith le soláthar a dhéanamh do lucht féachana

Nuacht TG4 a bhaineann níos mó le lucht féachana Gaeltachta agus lucht féachana réigiúnach.

Tá lucht foirne agus oifig ag RTÉ i dtrí cinn de cheantair Ghaeltachta: Casla agus Baile na hAbhann, Contae na Gaillimhe; Baile na nGall, Contae Chiarraí; agus Na Doirí Beaga, Contae Dhún na nGall; chomh maith le stiúideonna agus láithreacha réigiúnacha eile ar fud na tíre.

Comhpháirtíochtaí

Féachfaidh RTÉ le hábhar cláir Ghaeilge a ghabhann le chéile a bheith ar fáil ar RTÉ agus TG4 sa chaoi gur féidir le RTÉ agus TG4 sceidil tharraingteacha éagsúla a chur ar fáil a dhéanann freastal don réimse spéise agus don éagsúlacht inniúlachta ó thaobh na teanga i measc lucht féachana na hÉireann.

Ag teacht leis an tuarascáil ó Ghrúpa Oibre RTÉ ar an nGaeilge, féachfaidh RTÉ, i rith thréimhse feidhme na scéime seo, le tograí i gcomhar a thabhairt chun cinn le geallsealbhóirí a bhaineann le cúrsaí Gaeilge, d'fhonn cuspóirí a bheadh againn araon a thabhairt i gcrích.

CAIBIDIL A CEATHAIR - MONATÓIREACHT AGUS ATHBHREITHNIÚ

Mar chuid den dúthracht leanúnach maidir le forbairt bhreise ar na seirbhísí Gaeilge, geallann RTÉ monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar bhonn rialta ar an dul chun cinn. Beidh córas foirmeálta ar bun chun monatóireacht a dhéanamh ar iarratais maidir le seirbhís trí Ghaeilge agus tabharfar tuairisc ina leith sin sa Tuarascáil Bhliantúil.

Déanfaidh an Grúpcheannasaí Gaeilge an cur i bhfeidhm maidir leis na moltaí i dtuarascáil an Ghrúpa Oibre ar an nGaeilge a thabhairt chun cinn, chomh maith le forbairt bhreise a dhéanamh ar ábhar Gaeilge ar fud sheirbhísí uile RTÉ.

Féach an cuntas achoimre maidir le spriocanna/gealltanais in Aguisín a hAon.

Déanfaidh an Grúpcheannasaí Gaeilge an cur i bhfeidhm maidir leis na moltaí i dtuarascáil an Ghrúpa Oibre ar an nGaeilge a thabhairt chun cinn.

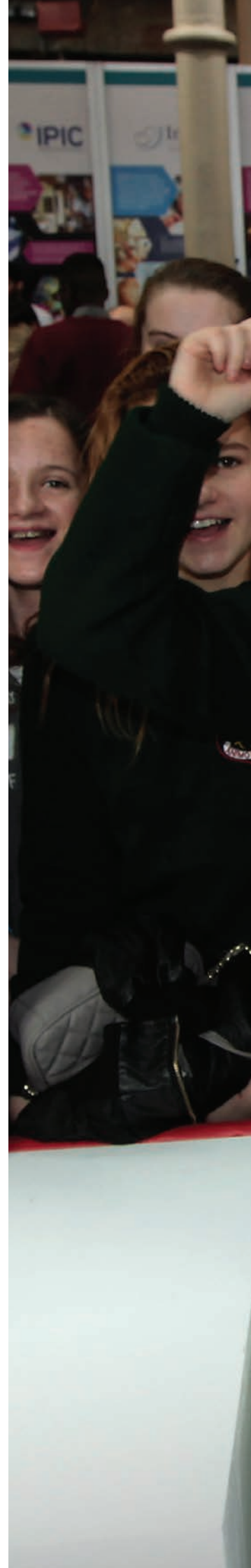
CAIBIDIL A CÚIG - AN SCÉIM AONTAITHE A PHOIBLIÚ

Déanfar ábhar na scéime Gaeilge agus na gealltanais agus na forálacha sa scéim a phoibliú trí:

- An scéim a sheoladh.
- Fógraíocht/Preaseisiúint faoin scéim.
- Cóipeanna a scaipeadh ar na gníomhaireachtaí agus ar na comhlachtaí poiblí cuí.
- An scéim a chur ar fáil ar láithreán gréasáin RTÉ, www.rte.ie.

Cuirfear cóip den scéim aontaithe chuig Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla.

Is é an leagan Béarla den scéim seo an leagan oifigiúil.

AGUISÍN A HAON - LIOSTA GEALLTANAS

Seo a leanas cuntas achoimre ar na gealltanais a leagtar amach thuas.

Cumarsáid Lárnach

Ó thosach feidhme na Scéime, (mura luaitear a mhalairet go sonrach) tugtar gealltanais mar seo a leanas:

- Déanfar gach preaseisiúint a bhaineann le ceisteanna Gaeilge a eisiúint go dátheangach.
- Tabharfar an dátheangachas san áireamh i gcur chuige RTÉ ar na meáin shóisialta, le hábhar dhá fhoilsiú i nGaeilge ar bhonn laethúil.
- Cinnteoidh RTÉ go mbíonn gach foirm iarratais (mar shampla, maidir le folúntais a dteastaíonn líofacht Gaeilge lena n-aghaidh) agus an cháipéisíocht a ghabhann leo, atá ar fáil go dátheangach, ar fáil sa dá theanga oifigiúil ar láithreán gréasáin RTÉ.
- Nuair a éilítear sin, beidh gach foirm iarratais/bileog eolais/bróisiúr ar fáil go dátheangach faoin aon chlúdach amháin, ach amháin nuair nach féidir sin mar gheall ar mhéid, ar chineál nó ar leagan amach na cáipéise.
- Cinnteoidh RTÉ go ndéantar, nuair a chuirtear foirmeacha iarratais agus bileoga eolais ar fáil i leaganacha faoi leith, Gaeilge agus Béarla faoi seach, an tábhacht chéanna a thabhairt don dá leagan i ngach ionad poiblí agus go mbíonn an leagan Gaeilge ar fáil chomh héasca céanna leis an leagan Béarla. Déanfar, mar bheart faoi leith, an custaiméir a chur ar an eolas faoin leagan Gaeilge a bheith ar fáil trí fhonóta a chur leis an leagan Béarla den cháipéis ina luaitear go bhfuil an cháipéis ar fáil i nGaeilge chomh maith.

Córais T.E.

Ó thosach feidhme na Scéime, tugtar gealltanais mar seo a leanas:

- Beidh gach córas nua ríomhaireachta a chuirtear isteach, más féidir é, in ann chuig Gaeilge a bheith á úsáid air.
- Cuirfear oiliúint ar fáil do gach Fáilteoir nua agus do bhaill foirne nua san Oifig Eolais ionas gur féidir leo déileáil leis an gcéad fhiosrúchán a dhéanann daoine i nGaeilge ar an teiléafón sula n-aistrítear iad chuig duine san Oifig Eolais atá ar fáil chun freastal ar dhaoine ar mian leo a gcuid gnó ar fad a dhéanamh trí Ghaeilge.

Suímh idirlín RTÉ (www.rte.ie)

Ó thosach feidhme na Scéime, tugtar gealltanais mar seo a leanas:

- De réir mar a thugtar faoi thionscnaimh nua de chuid na corparáide, mar a tharla mar shampla leis an tseirbhís nua don Teilifís Trastíre Dhigiteach (DTT) in Éirinn, SAORVIEW, a sheoladh sa bhliain 2012, cuirfear gach eolas poiblí ar fáil sa dá theanga.
- Déanfaidh RTÉ an tseirbhís Nuachta ar líne a choinneáil ar bun agus a fhorbairt.
- Déanfaidh RTÉ, i rith ré feidhme na Scéime seo, suíomh Gaeilge a chur ar bun ar an ngréasán a oibreoidh mar lárionad do réimse ábhair de gach cineál agus mar lóchrann eolais maidir le hacmhainní Gaeilge eile i ndáil le cúrsaí cultúir, meán cumarsáide agus oideachais.
- Cruthóidh RTÉ leagan nua den seinnteoir RTÉ Player, an t-ardán craoltóireachta ar líne is suntasaí ag RTÉ, lena mbainfidh comhéadan úsáideora Gaeilge.

Pobal na Gaeilge a fhreagairt

Ó thosach feidhme na Scéime, tugtar gealltanais mar seo a leanas:

- Cuirfidh RTÉ duine le Gaeilge ar fáil san Oifig Eolais chun seirbhís a chur ar fáil do dhaoine den phobal ar mian leo a gcuid caidrimh le RTÉ a dhéanamh trí Ghaeilge. Cuirfidh an Grúpcheannasaí Gaeilge seirbhís chuimsitheach Ghaeilge i scríbhinn agus ó bhéal ar fáil don phobal agus do RTÉ araon. Beidh baill foirne ábhartha eile ar fáil chun déileáil le comhfhreagras i scríbhinn agus ó bhéal nuair nach mbíonn an Grúpcheannasaí Gaeilge ar fáil.
- Cinnteoidh RTÉ go n-úsáidtear an leagan oifigiúil Gaeilge de logainmneacha Gaeltachta sa chraoltóireacht agus sa chomhfhreagras uile.

Tabharfar an dátheangachas san áireamh i gcur chuige RTÉ ar na meáin shóisialta, le hábhar dhá fhoilsiú i nGaeilge ar bhonn laethúil.

Úsáid na Gaeilge ar sheirbhísí craoltóireachta RTÉ

Ó thosach feidhme na Scéime, tugtar gealltanais mar seo a leanas:

- Molann RTÉ úsáid na Gaeilge tráth ar bith sna cláir ar fud na seirbhísí éagsúla, mar is soiléir i rith *Sheachtain na Gaeilge* agus ar laethanta saoire poiblí náisiúnta, mar shampla ar Lá Fhéile Pádraig. Déanfaidh RTÉ úsáid níos mó as an gcur chuige dátheangach seo a chothú ar fud na gclár ar fad.
- Beidh an Grúpcheannasaí Gaeilge ag cur cúrsaí feasachta agus soiléire maidir leis an nGaeilge chun cinn ar fud na heagraíochta agus déanfaidh sé go gníomhach láithreoirí agus léiritheoirí a spreagadh chun páirt a ghlacadh i Seachtain na Gaeilge ar an raidió, ar an teilifís agus ar líne.
- Mar chuid den chur i bhfeidhm maidir le Tuarascáil Ghrúpa Oibre RTÉ ar an nGaeilge, tiocfaidh ardú i rith ré feidhme na scéime seo ar an méid ábhar Gaeilge a bhíonn ar RTÉ.

Bainistíocht Acmhainní Daonna

Ó thosach feidhme na Scéime, tugtar gealltanais mar seo a leanas:

Ag brath ar bhaill foirne le scoileanna Gaeilge líofa a bheith ar fáil, cuirfidh foireann AD RTÉ seirbhísí ginearálta AD ar fáil i nGaeilge agus i mBéarla araon, nuair is féidir sin.

- Tá Grúpcheannasaí Gaeilge ceaptha ag RTÉ, a leagtar d'fheidhm air ceannródaíocht a dhéanamh maidir leis na dualgais faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003 a chomhlíonadh agus úsáid na Gaeilge a chur chun cinn ar fud sheirbhísí agus réimsí oibre uile RTÉ, ag teacht le polasáí Gaeilge RTÉ.
- Ó thosach feidhme na Scéime, déanfar baill foirne ábhartha de chuid RTÉ a shonrú chun seirbhísí trí Ghaeilge a chur ar fáil de réir mar a éilítear sin.
- Cúrsaí earcaíochta ó thosach feidhme na Scéime
  - Déanfaidh RTÉ, nuair is cuí, a lua sna fógraí earcaíochta go mbeidh eolas ar an nGaeilge ina bhuntáiste.
  - I gcás baill foirne túslíne oifige a earcú, (fáilteoirí, guthánaithe, foireann na hoifige eolais) leagfar béim ar an gcomas caidreamh a dhéanamh trí Ghaeilge.

- Sa chás go bhfuil Gaeilge éigeantach maidir le post ar bith, déanfar an fhógraíocht don phost sin a fhoilsiú i nGaeilge amháin nó sa dá theanga.
- Cinnteofar go bhfuil ar a laghad comhalta amháin de gach Bord Agallaimh inniúil ar an agallamh a rith i nGaeilge sa chás go bhfuil úsáid na Gaeilge de dhíth don phost a bhfuiltear i mbun earcaíochta lena aghaidh. Is i nGaeilge amháin a reáchtálfar agallaimh maidir le ról ar trí Ghaeilge go hiomlán a chomhlíontar é.
- An Córas Bainistíochta Feidhmíochta ó thosach feidhme na Scéime-
  - Gnáis oibre ar fáil i nGaeilge agus i mBéarla araon, na foirmeacha uile etc. san áireamh, de réir mar is gá.
  - Seirbhísí eolais ginearálta AD, cáipéisíocht AD maidir le cúrsaí eagrúcháin san áireamh, le cur ar fáil ar bhonn dátheangach de réir mar is gá, mar a dhéantar faoi láthair le Lámhleabhar Foirne RTÉ etc.

Go ginearálta, déanfar cáipéisíocht AD a aistriú go Gaeilge as seo amach de réir mar a dhéantar leasú air.

Comhpháirtíochtaí

Ó thosach feidhme na Scéime, tugtar gealltanais mar seo a leanas:

- Féachfaidh RTÉ le hábhar cláir Ghaeilge a ghabhann le chéile a bheith ar fáil ar RTÉ agus TG4 sa chaoi gur féidir le RTÉ agus TG4 sceidil tharraingteacha éagsúla a chur ar fáil a dhéanann freastal don réimse spéise agus don éagsúlacht inniúlachta ó thaobh na teanga i measc lucht féachana na hÉireann.
- Ag teacht leis an tuarascáil ó Ghrúpa Oibre RTÉ ar an nGaeilge, féachfaidh RTÉ, i rith thréimhse feidhme na scéime seo, le tograí i gcomhar a thabhairt chun cinn le geallsealbhoirí a bhaineann le cúrsaí Gaeilge, d'fhonn cuspóirí a bheadh againn araon a thabhairt i gcrích.